

det forhindrer ikke, at jeg kan anerkende det ærede Medlems Arbejde og Indsats og kan anerkende, hvor det ærede Medlem har udtalt sig om store Spørgsmaal saaledes, at det var værd at høre. Det er vistnok ovre i Herning Plantage, at der staar en Statue af en dansk Politiker, og ind i Stenen staar der hugget de Ord: Hans Ord blev hørt. Jeg tror, de Ord, det ærede Medlem fra Ringkøbing i sin Tid som Kirkeminister udtalte i det danske Folketing om dette Lovforslag om Formen for Ægteskabets Indgaaelse, var Ord, der blev hørt og forstaaet, og derfor volder det mange — ogsaa mange, der tilhører det ærede Medlems Parti og ikke mit, det har jeg Vidnesbyrd om — Besvær, at det ærede Medlem nu ikke staar paa det Standpunkt.

Det ærede Medlem udtalte ved tredie Behandling af Ægteskabsloven — med den ærede Formands Tilladelse skal jeg citere blot nogle faa Ord —: „Forinden Lovforslaget imidlertid forlader dette Ting, har jeg Lyst til at sige nogle Ord. Det vil ikke blive mange og ikke stærke Ord, men dog Ord, som er oprigtige, og som jeg mener, jeg bør sige“. Og saa meddeler det ærede Medlem Tinget, at Lovforslaget ikke er fremsat af nogen Lyst til at eksperimentere, det er fremsat, fordi Folkekirken trænger til en saadan Lov, som her er foreslaaet, og der er ingen, som trænger saa meget til dette Lovforslag som Folkekirken. „Folkekirken er ikke tjent med at være Tjenerinde for Staten paa dette Omraade.“ Det udvikler det ærede Medlem nærmere og udtaler saa: „Og skal Kirken i Virkeligheden være en Tjenerinde for Sandheden, maa den selv kræve den fulde Sandhed og kan ikke være tjent med at være tvungen Tjenerinde for det, den i dette Forhold ikke anerkender for Sandhed.“

Nu kunde man sige: Ja, det ærede Medlem fastholder dette Standpunkt og anbefaler derfor den fakultative Ordning. Men netop mod denne Ordning vender det ærede Medlem fra Ringkøbing sig i den samme Tale med Styrke og fremfører Udtalelser, som i Virkeligheden besvarer alle de Anker, der rettes mod den almindelige borgerlige Ægteforening, og efter min Me-

ning skyder til Side, hvad der kan føres frem for den fakultative Ordning. Det ærede Medlem udtaler sig saaledes: „Nu er der jo nok adskillige Røster, der hæver sig for, at man enten skal blive ved det gamle eller gaa over til den saakaldte fakultative Ordning, og de hæver sig under Paaberaabelse af Folket og Friheden, det er i Folkets og Frihedens Navn, man kræver noget saadant. Jeg ser saaledes paa denne Sag, at det danske Folk endnu elsker Folkekirken, og naar Folket først bliver gjort bekendt med, hvilke Pletter der er paa den folkekirkelige Ordning, vil Folket gerne være med til at bære den Smule Ulejlighed, som der skal til for at bortskaffe disse Pletter. Jeg tror ikke, at man her i Frihedens Navn kan tale om at gaa over til en fakultativ Ordning, thi den skaffer netop ikke Frihed. Jeg tror, at det, man skal paaholde i denne Sag, er Sandheden, Sandheden fuldt ud til alle Sider. Det vil skaffe en lykkelig Løsning for alle Parter“.

Jeg har nævnt disse Udtalelser, fordi de forekommer mig at være Udtryk for et absolut Standpunkt, der ikke er bundet til nogen bestemt Tid eller Tidsforhold, Udtryk for et principielt Standpunkt, det Standpunkt, som det ærede Medlem nu har forladt og søger at faa sine Meningsfæller og sit Parti til at forlade. Han har nu kun tilovers for det gamle Standpunkt, som han den Gang udtalte sig saa klart, smukt og stærkt om, en noget kølig Bemærkning om, at det er det mest konsekvente. Man kan selv føle Forskellen i Varmegraden. Jeg spørger da: Hvad er forandret? Er Forholdene i Danmark forandrede? Kræver Folkekirken, kræver Menigheden ikke nu, at man faar en Ordning, der tager Pletterne bort og skaffer Menigheden den fornødne Frihed? Jeg siger: Forholdene er ikke forandrede til det bedre, Sandheden er snarere den, at de er forandrede til det værre. De Forhold, der den Gang krævede denne Lovgivning — det ærede Medlem sagde da i en Tale, at vi skulde have haft det almindelige borgerlige Ægteskab forlængst, og nu var Tiden inde —, er blevet skærpet. De Forhold, der i 1902—03 gjorde det nødvendigt for Folkekirken, for Sand-